

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ
ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

**Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΤΗΣ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ-ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΑΜΙΛΗΤΟΙ**

A1. Για να αντιμετωπιστούν οι τεχνολογικές επιπτώσεις αρμόζει να εφαρμοστούν συγκεκριμένες λύσεις. Αρχικά, χρειάζεται μια ολιστική/ολόπλευρη/σφαιρική θεώρηση που να συσχετίζει την ηθική με την τεχνολογία και την εκπαίδευση με την πληροφορική. Επίσης, είναι αναγκαία μια κοινωνιοτεχνολογική ανάλυση που συλλέγει γνωρίσματα από τις επιστήμες του μέλλοντος, διότι ένα βελτιωμένο μέλλον θα προκύψει, αν μεταβληθεί η αλληλουχία των τρεχουσών τάσεων. Τέλος, η συλλογικότητα και η δημοκρατία αυξάνουν τις προοπτικές για την αποτελεσματικότερη ανταπόκριση στις απαιτήσεις του μέλλοντος.

B1. α. Λ (Παραφράζοντας το απόφθεγμα του Μενάνδρου...)

β. Λ (ταχύτητα με την οποία τρέχει η τεχνολογία και στην αδυναμία της φιλοσοφίας, έτσι όπως αποτυπώνεται στην ηθική και στους κανόνες δεοντολογίας, να συμβαδίσει)

γ. Σ (Είναι φανερό ότι δεν έχουμε την πολυτέλεια του χρόνου που είχαν οι προηγούμενες γενιές)

δ. Λ (Οι δε ρυθμιστικές προσπάθειες μπορούν να φέρουν κάποια πρόσκαιρα αποτελέσματα, αλλά δεν μπορούν να προσφέρουν οριστικές λύσεις)

ε. Λ (Δεν υπάρχουν ούτε σίγουρες, ούτε εύκολες λύσεις)

B2.α. Είναι αυτή μια νέα απειλή για την ανθρωπότητα και τη δημοκρατία και ποιοι μηχανισμοί μπορούν να περιορίσουν τις συνέπειες;

Πιο συγκεκριμένα, εκφράζονται τα ερωτήματα αν κινδυνεύουν η ανθρωπότητα και η δημοκρατία από τη δυνατότητα της τεχνολογίας για παρακολούθηση των πάντων και πώς τα αποτελέσματα αυτού είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν.

Η δομική λειτουργία συνίσταται στο ότι εξυπηρετείται η οργάνωση του κειμένου σε διακριτά μέρη, αφού τα ερωτήματα τίθενται στον πρόλογο του κειμένου και απαντώνται σε ξεχωριστές παραγράφους του κυρίως θέματος.

Η επικοινωνιακή λειτουργία συνίσταται στο ότι προσελκύουν το ενδιαφέρον και τον προβληματισμό του δέκτη-αναγνώστη, προσδίδοντας στο κείμενο αμεσότητα, παραστατικότητα και ζωντάνια. Για αυτόν τον λόγο, τίθενται στον πρόλογο.

β. Η συγγραφέας, προκειμένου να πείσει τους δέκτες της, επικαλείται την αυθεντία. (Μια κοινωνιοτεχνολογική ανάλυση που να δανείζεται στοιχεία από τις επιστήμες του μέλλοντος (future studies) είναι απαραίτητη. Κι αυτό γιατί, όπως λένε οι επιστήμονες του χώρου, ένα καλύτερο μέλλον θα έρθει, αν αλλάξει η αλληλουχία των σύγχρονων τάσεων που το υποθηκεύουν.)

Επέλεξε τον συγκεκριμένο τρόπο, για να ενισχύσει την αποδεικτική αξία του επιχειρήματός της, τη διακειμενικότητα και την υφολογικής ποικιλίας του κειμένου. Επίσης, καταδεικνύει κατάδειξη της ευρυμάθειά της. Με αυτόν τον τρόπο, η συγγραφέας δείχνει ότι κατέχει τη σχετική βιβλιογραφία και ότι βασίζεται σε

αξιόπιστες πηγές.]

B3. α) Φράση με συναισθηματικό περιεχόμενο: *Μία από τις σημαντικότερες απειλές*
β) Χρήση β' ενικού προσώπου: *Μια μηχανή που σε καταλαβαίνει καλύτερα από ό,τι εσύ τον εαυτό σου*
γ) Ποιητική λειτουργία της γλώσσας-σχήματα λόγου: *δυναμικά αχτύπητο εργαλείο εναντίον της δημοκρατίας στα χέρια ενός ολοκληρωτικού καθεστώτος, αλλά και ταυτόχρονα ένα δυνατό όπλο στα χέρια της επιστήμης που θέλει να προστατεύσει τη δημόσια υγεία.*

α) Προκαλείται ο προβληματισμός του δέκτη, ο οποίος εντείνεται και με τη χρήση του σχολίου *σημαντικότερες*, σχετικά με τον μετασχηματισμό των βιολογικών δεδομένων σε ψηφιακά.

β) Προσδίδεται αμεσότητα στο κείμενο, αφού ο συγγραφέας πραγματοποιεί έναν υποθετικό διάλογο με τον δέκτη.

γ) Ο πομπός απευθύνεται στο συναίσθημα του δέκτη και τού παρέχει αισθητική απόλαυση. Επίσης, ο δέκτης κατανοεί επαρκέστερα ότι η τεχνητή νοημοσύνη δύναται να χρησιμοποιηθεί από αυταρχικές πολιτικές, αλλά και να διασφαλίσει τη δημόσια υγεία.

ΘΕΜΑ Γ

Οι αμίλητοι είναι πρόσωπα που διακατέχονται από αδράνεια προς την απάνθρωπη συμπεριφορά των προσώπων που ασκούν εξουσία εις βάρος του λαού. Αυτό καθίσταται σαφές μέσω παρομοίωσης (κι όσο σαν δούλοι εμείς ... τσαλακώνουν). Επιπλέον, οι αμίλητοι δεν έχουν σκοπό να εκδηλώσουν την οργή τους εις βάρος όσων τους καταδυναστεύουν, διότι δεν μπορούν να βρουν κάποιον ο οποίος να συμμεριστεί τη θλίψη τους, αλλά και να απαρνηθούν τις πολύ χαμηλές οικονομικές του απολαβές, όπως εκφράζεται μέσω ρητορικών ερωτήσεων. (*Να αγριέψουνε... πούνε; ... πώς να αποχωριστούνε;*) Επίσης, το ποιητικό υποκείμενο χρησιμοποιεί την ειρωνεία, έχοντας ως σκοπό να δηλώσει ότι η όποια αντίδραση των αμίλητων διαρκεί για πολύ μικρό χρονικό διάστημα και στη συνέχεια αισθάνονται φόβο. (*Μισή ώρα, κι αν... τρεμούλιασμά τους*).

Το περιεχόμενο της τελευταίας στροφής με βρίσκει απόλυτα σύμφωνο, για τον λόγο ότι οι αμίλητοι είναι απαραίτητο να αντιδράσουν εις βάρος των εκμεταλλευτών τους, αν επιθυμούν να σταματήσει η κοινωνική κατάσταση που περιγράφεται στο ποίημα. Αυτό ισχύει, καθώς οι εκμεταλλευτές του λαού επωφελούνται από την απάθεια, επομένως, είναι ανάγκη να εφαρμοστούν πιο ριζοσπαστικοί τρόποι.

ΘΕΜΑ Δ

Αξιότιμοι κύριοι σύνεδροι,

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: Έχω την ιδιαίτερη τιμή να μου προσφέρεται βήμα στην παρούσα εκδήλωση που διοργανώνει το Πανελλήνιο Ινστιτούτο Πληροφορικής. Όπως είναι πασιφανές, η τεχνολογία διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο τη σύγχρονη εποχή, ωστόσο, θα επιθυμούσα, αρχικά, να αναφέρω τους παράγοντες για την επιζήμια χρήση της.

ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ- Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: (α) Αντιδημοκρατικά πολιτικά καθεστώτα χρησιμοποιούν την τεχνολογία με σκοπό να διαδώσουν ανάλογες απόψεις, ώστε οι πολίτες να τις θεωρούν ως τις καταλληλότερες. Επομένως, πολιτικές αποφάσεις εις βάρος του λαού λαμβάνονται δίχως την αντίδρασή του.

(β) Η αυταρχική πολιτική εξουσία εκμεταλλεύεται την πελώρια ανάπτυξη των τεχνολογικών επιτευγμάτων με στόχο να παρακολουθεί τις δραστηριότητες των πολιτών τους, ώστε να τους επιβάλλει ποινές, αν εναντιώνονται προς αυτή.

(γ) Οι ηγέτες των συγκεκριμένων πολιτευμάτων ενδιαφέρονται έντονα για την εδαφική επέκταση του κράτους τους, ακόμα και αν πραγματοποιείται άδικα εναντίον άλλων κρατών. Επομένως, χρησιμοποιούν την τεχνολογία για τη κατασκευή όπλων μαζικής καταστροφής.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ: Παρόλα αυτά, αξιότιμοι κύριοι σύνεδροι, αν η τεχνολογία χρησιμοποιηθεί ορθολογικά, θα επέλθουν ποικίλα οφέλη.

ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ- Β΄ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: (α) Η χρήση των τεχνολογικών μέσων στον χώρο της εκπαίδευσης συμβάλλει σημαντικά στην επαρκέστερη εμπέδωση όσων διδάσκονται, αφού η μετάδοση της γνώσης γίνεται με έναν ιδιαίτερα ελκυστικό και κατανοητό τρόπο.

(β) Η τεχνολογία είναι δυνατόν να εφαρμοστεί με πολύ μεγάλη επιτυχία για την παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται με την ιατρική επιστήμη. Αυτό είναι άκρως επωφελές, διότι η υγεία του ανθρώπου προστατεύεται σε μεγάλο βαθμό.

(γ) Μέσω του διαδικτύου εκφράζονται από πολλούς πολίτες ιδέες οι οποίες ευαισθητοποιούν τους συμπολίτες τους ενάντια στα προβλήματα της κοινωνίας που είναι απαραίτητο να εξαλειφθούν, όπως για παράδειγμα ο ρατσισμός.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Συνοψίζοντας, αξιότιμοι κύριοι σύνεδροι, η τεχνολογία είναι για ποικίλους λόγους αντικείμενο εκμετάλλευσης των αυταρχικών καθεστώτων. Επομένως, η ορθή χρήση της καθίσταται απαραίτητη, ώστε να προκύψει πολυεπίπεδη κοινωνική πρόοδος.

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε.

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΑΝΤΩΝΗΣ ΓΑΒΡΙΛΗΣ